

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371)7388624 ♦ fakss (+371)7388634 ♦ e-pasts: tpkc@apollo.lv

AS “Latvijas Krājbanka”,
Reģ. nr.40003098527
Palasta ielā 1,
Rīgā LV – 1954

(…)

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem
līguma noteikumiem

2006.gada 28.jūnijā.

Nr.21 -lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2006.gada 27.martā saņemts (...) (turpmāk – *Patērētājs*) iesniegums par ar AS „Latvijas Krājbanka” 2003.gada 1.jūlijā noslēgtā patēriņa kredīta līguma Nr.(...) (turpmāk – *Līgums*) atbilstību *Patērētāju tiesību aizsardzības likumam* (turpmāk – *PTAL*) un 1999.gada 13.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.257 “*Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu*” (turpmāk – *Noteikumi*) prasībām, kā arī uzziņas sniegšanu.

PTAC saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 99.panta noteikumiem 2006.gada 20.jūnijā sniedza *Patērētājam* uzziņu Nr.8 – 05/3967 par viņa tiesībām.

PTAC saskaņā ar *PTAL* 26.panta otrās daļas noteikumiem 2006.gada 13.aprīļa vēstulē Nr.8-04/2478 pieprasīja AS „Latvijas Krājbanka” sniegt paskaidrojumus par ... iesniegumā minēto, kā arī vienlaikus norādījis uz konstatētajām neatbilstībām normatīvo aktu prasībām *Līgumā*, aicinot informēt par pārkāpumu novēršanu.

2006.gada 3.maijā saņemts AS „Latvijas Krājbanka” paskaidrojums, kurā norādīts, ka *Līgumā* ir noteikta procentu likme par aizdevuma lietošanu. Visas citas maksas bija noteiktas pakalpojumu tarifiņos, ar kuriem *Patērētājs* bija iepazinies un par to ir parakstījis uz līguma.

Eiropas Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993.gada 5.aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos noteikumiem (turpmāk – *Direktīva*) nosaka, ka nosacījums ir neapspriests, ja tas ir bijis sagatavots iepriekš un patērētājam līdz ar to nav bijusi iespēja ietekmēt šī nosacījuma saturu. Veidlapas lielākā daļa tiek aizpildīta ar roku klientam klātesot. Tādi līguma noteikumi kā kredīta mērķis, līguma summa, kredīta procenti, maksājuma datums, konts, no kura tiks atmaksāts kredīts, tiek aizpildīti pēc saskaņošanas ar klientu vai pēc viņa ieteikuma un tāpēc nevar uzskatīt, ka noteikumi nav savstarpēji apspriesti. Klients ar savu parakstu ir apliecinājis, ka ar līguma noteikumiem ir iepazinies un tiem piekrīt. *Līgums* ir sastādīts skaidrā valodā un samērīgā apjomā un ar savu parakstu saskaņā ar *Civillikuma* 1427.pantu *Patērētājs* ir izteicis savu gribu. *Patērētājs* ar vispārējiem darījuma noteikumiem ir iepazinies, noslēdzot *Līgumu*.

Bankai ir tiesības grozīt noteikumus, bet tās vairs nevar ietekmēt pirms grozījumiem parakstītu līgumu. Tāpat arī konkrētajā gadījumā 2003.gadā apstiprinātie

noteikumi tika grozīti, bet saistības sakarā ar konkrēto kredītu tiek apspriestas pēc vecajiem noteikumiem, jo noteikumi ir *Līguma* neatņemama sastāvdaļa. Pašlaik tiek gatavoti grozījumi Patēriņa kredīta noteikumos un tajos vairs nebūs punkts par AS „Latvijas Krājbanka” tiesībām grozīt noteikumus, jo tas nav aktuāli. Tāpat arī jaunajā patēriņa kredīta līgumā līgumsoda procenti ir ierakstīti līgumā. *Līgumā* tie nebija ierakstīti, bet bija noteikti pakalpojuma tarifi, ar kuriem *Patērētājs* bija iepazinies un par to parakstījies uz līguma.

Tiesas izvēles tiesības ir katrai pusei, un tāpēc AS „Latvijas Krājbanka” uzskata, ka ir ievērots līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības princips, un šajā gadījumā arī bankai būtu liegta izvēles brīvība.

Patērētājs nav pienācīgi izpildījis līgumsaistības ar AS „Latvijas Krājbanka”, kā arī nav griezies pie AS „Latvijas Krājbanka”.

AS „Latvijas Krājbanka” paskaidrojumam pievienoti 2002.gada 13.marta valdes sēdē apstiprinātie AS „Latvijas Krājbanka” patēriņa kredīta noteikumi, AS „Latvijas Krājbanka” kredītkomitejas 2004.gada 21.oktobra sēdē apstiprinātie AS „Latvijas Krājbanka” patēriņa kredīta noteikumi, 2006.gada 23.marta AS „Latvijas Krājbanka” valdes sēdes protokols par grozījumiem AS „Latvijas Krājbanka” fizisko personu kreditēšanas pakalpojumu tarifi, 2005.gada 16.jūnija kredītkomitejas sēdes protokols Nr.29, kā arī patēriņa kredīta līguma veidlapa.

PTAC 2006.gada 29.maijā saņemtajam paskaidrojumam pievienoti pakalpojumu tarifi fiziskām personām, patēriņa kredīta veidlapa, kas apstiprināta 2006.gada 11.maijā, kā arī patēriņa kredīta noteikumi, kas apstiprināti 2006.gada 11.maijā (turpmāk *Līguma projekts*). Vienlaikus AS „Latvijas Krājbanka” ir paziņojusi, ka ir gatava risināt jautājumu par *Patērētāja* atbrīvošanu no līgumsoda tajā gadījumā, ja viņš atmaksās kredītu un procentus par kredīta lietošanu (uzskaitītos un likumiskos par to laiku, kas kredīts ticis lietots). AS „Latvijas Krājbanka” norāda, ka *Patērētājam* jāierodas bankā, lai rakstiski vienotos par parāda atmaksas kārtību.

Sakarā ar *Patērētāja* iesniegumā minēto un saskaņā ar *PTAL* 25.panta ceturtais daļas 6.punktā noteiktajām *PTAC* tiesībām, *PTAC* ir veicis *Līguma* un AS „Latvijas Krājbanka” patērētājiem piedāvāto līgumu projektu izvērtēšanu savas kompetences robežās.

Saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2.punkta noteikumiem „*patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi*”. Savukārt saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmo daļu „*ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem*”. *PTAL* 6.panta ceturtajā daļā noteikts, ka „*novērtējot līguma noteikumus, ņem vērā pārdotās preces vai sniegtā pakalpojuma raksturu, visus apstākļus, kādos līgums noslēgts, kā arī noslēgtā līguma un ar to saistītā līguma noteikumus*”.

Lai arī līgumus *Patērētājs* ir parakstījis, tomēr *PTAL* ir paredzēti izņēmumi no vispārējiem līgumu noslēgšanas noteikumiem. Lai konstatētu, vai attiecīgais līguma noteikums ir apspriests, ir jāņem vērā *PTAL* 6.panta piektajā un septītajā daļā noteiktais. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta piektajā daļā teikto „*līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus*”. *PTAL* 6.panta septītā daļa

nosaka, ka „*ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt*”.

Par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem) ir vienojušies. Līdz ar to parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (sk., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C30519003 motīvu daļas 14.punktu).

No lietas apstākļiem, kā arī AS „Latvijas Krājbanka” sniegtā paskaidrojuma izriet, ka ar *Patērētāju* bijuši apspriesti tikai noteikumi, kuros noteikts kredīta mērķis, līguma summa, kredīta procenti, maksājuma datums, konts, no kura tiks atmaksāts kredīts. Tomēr saskaņā ar *PTAL* 6.panta sestās daļas noteikumiem „*ja ir apspriesti līguma atsevišķi noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi.*”

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* (turpmāk – *APL*) 161.panta pirmās daļas noteikumiem administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumi ir atzīstami par pierādījumiem tikai tad, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. Lietā nav AS „Latvijas Krājbanka” iesniegtu pierādījumu par pārējo *Līguma* noteikumu apspriešanu ar *Patērētāju*. Līdz ar to uzskatāms, ka pārējie *Līguma* noteikumi nav tikuši ar *Patērētāju* apspriesti. *PTAC* norāda, ka atbilstoši iepriekš minētajam tikai līguma parakstīšana no patērētāja puses un informētība par līguma saturu nav uzskatāma par apspriešanu.

Attiecībā uz AS „Latvijas Krājbanka” *Līguma projektu*, kurā ir norādīts, ka „*...šī līguma noteikumi un AS „Latvijas Krājbanka” Patēriņa kredīta noteikumi (līguma pielikums Nr.1) ir savstarpēji apspriesti*”, *PTAC* norāda, ka atbilstoši iepriekš minētajam par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem) ir vienojušies. No lietas apstākļiem izriet, ka AS „Latvijas Krājbanka” piedāvā patērētājiem jau iepriekš sastādītus līgumu projektus, kas saskaņā ar iepriekš teikto un *PTAL* 6.panta piektās daļas noteikumiem, vienmēr būs uzskatāmi par neapspriestiem. Lai arī patērētājs sniedz atsevišķu *Līgumā* ietveramo informāciju līguma noslēgšanai, tomēr tas atbilstoši iepriekš minētajam nav uzskatāms par pierādījumu pārējo tipveida līguma noteikumu apspriešanai. *PTAL* 6.panta septītajā daļā noteikts, ka, „*ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt.*” *PTAC* norāda, ka šāds noteikums nav uzskatāms par pierādījumu līguma noteikumu apspriešanas faktam, jo tas neaplicina to, ka puses savstarpēji apmainoties ar viedokļiem, ir vienojušās par līguma noteikumiem, bet gan maldina patērētāju par līguma apspriešanu.

PTAC norāda, ka, tā kā *Līgums* ir uzskatāms par patērētāju kreditēšanas līgumu, tad arī *Līgumā* ir jānorāda visa *Noteikumos* norādītā informācija.

Noteikumu 11.punkts nosaka patērētāja kreditēšanas noteikumos ietveramo informāciju. *Noteikumu* 11.1.punkts nosaka, ka kreditēšanas līgumā norāda gada procentu likmi vai sākotnējo gada procentu likmi. *Līgumā* saskaņā ar 11.1.punkta noteikumiem nav norādīta gada procentu likme vai sākotnējā gada procentu likme. Lai arī no līguma izriet, ka procentu likme ir 16% gadā, tomēr no 2003.gada 17.martā apstiprinātajiem tarifiem kreditēšanas pakalpojumiem izriet, ka kredīta noformēšanai un izsniegšanai nepieciešami arī citi maksājumi (maksa par kredīta pieprasījuma

izskatīšanu). Tas pats izriet arī no 2006.gada 24.aprīļa spēkā esošajiem tarifiem, kuros paredzēta maksa par kredīta noformēšanu un izsniegšanu (2% no kredīta summas, min. Ls 15,00). Arī šie maksājumi ir saskaņā ar *Noteikumu* 2.punkta prasībām ir iekļaujami gada procentu likmē.

Līdz ar to *PTAC* informē, ka saskaņā ar *Noteikumu* 20.punkta noteikumiem „*ja kredītēšanas līgumā sniegta maldinoša informācija par gada procentu likmi vai citām izmaksām vai gada procentu likme nav aprēķināta atbilstoši šo noteikumu prasībām, patērētājs ir tiesīgs maksāt tikai likumiskos procentus.*”

PTAC secina, ka arī *Līguma* projektā nav sniegta informācija par gada procentu likmi. Līdz ar to netiek ievērotas *Noteikumu* 11.1.punkta prasības.

Ne *Līgumā*, ne arī patērētājiem patlaban piedāvātajos līgumu projektos nav informācijas par citām kredīta izmaksām atbilstoši *Noteikumu* 11.4.punkta noteikumiem, piemēram, kāda maksa patērētājam ir jāmaksā par kredīta noformēšanu un līguma sastādīšanu. Šāda informācija ir iekļauta tikai pakalpojumu tarifos, kas atrodas AS „Latvijas Krājbanka” telpās. *PTAC* norāda, ka, lai tiktu ievērotas *Noteikumu* 11.4.punkta prasības, AS „Latvijas Krājbanka” ir šāda informācija jāiekļauj katrā līgumā.

Līguma un *Līguma* projekta 2.2.punkts nosaka, ka „*Bankas un Aizņēmēja tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas Līgumā un Noteikumos, nosaka Bankas Vispārējie darījumu noteikumi un Latvijas Republikā spēkā esošā likumdošana.*” *PTAC* norāda, ka, ja uz no konkrētā līguma izrietošajām tiesiskajām attiecībām ir attiecināmi bankas Vispārējo darījumu noteikumi, tad patērētājs ir pirms līguma slēgšanas ar šiem noteikumiem jāiepazīstina, kā arī šie noteikumi ir jāizsniedz patērētājam pirms līguma noslēgšanas. Tas, ka patērētājs ir parakstījis, ka ir iepazinies ar šiem noteikumiem un tiem piekrīt, nav pierādījums šo noteikumu apspriešanai.

Līguma 2.3.punkts paredz, ka „*Bankai ir tiesības izdarīt grozījumus Noteikumos un Pakalpojumu tarifos. Banka informē Aizņēmēju ne mazāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pirms grozījumu stāšanās spēkā, izvietojot informāciju par tiem Bankas telpās.*” *Līguma* projekta 2.3.punkts paredz, ka „*Bankai ir tiesības izdarīt grozījumus Pakalpojumu tarifos. Banka informē Aizņēmēju ne mazāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pirms grozījumu stāšanās spēkā, izvietojot informāciju par tiem Bankas telpās.*” Savukārt *Līguma* un *Līguma* projekta 2.4.punkta noteikumi paredz, ka „*Ja Aizņēmējs līdz attiecīgo grozījumu stāšanās spēkā nav iesniedzis Bankai iesniegumu par Līguma pārtraukšanu, Banka pieņem, ka Aizņēmējs ir piekritis grozījumiem.*”

PTAC norāda, ka *PTAL* 6.panta trešās daļas 12.punkta noteikumiem „*par netaisnīgu ir uzskatāms noteikums, kas atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji grozīt līguma noteikumus vai preces vai pakalpojuma raksturojumu.*” Tāpat arī *PTAC* norāda, ka *PTAL* 5.pantā noteiktais līgumslēdzējušu tiesiskās vienlīdzības princips neļauj patērētāju nostādīt tam nelabvēlīgā stāvoklī un nedrīkst būt pretrunā ar labticīguma prasībām. AS „Latvijas Krājbanka”, nosakot šādus *Līguma* noteikumus, nostāda patērētāju nelabvēlīgā stāvoklī, jo praktiski jebkurā brīdī var izdarīt grozījumus *Līguma* noteikumos, par to individuāli neinformējot patērētāju,

bet gan liekot patērētājam sekot līdz AS „Latvijas Krājbanka” telpās izvietotajai informācijai. Šādā veidā AS „Latvijas Krājbanka” ir noteikusi sev tiesības vienpusēji grozīt līguma noteikumus (t.sk. arī līgumsoda apmēru, kas nav ietverts *Līgumā*, bet ir ietverts pakalpojuma tarīfos) un iekļaut līgumā patērētājam nelabvēlīgus līguma noteikumus. No konkrēta *Līguma* 2.3.punkta formulējuma neizriet AS „Latvijas Krājbanka” norādītais, ka saistības sakarā ar konkrēto kredītu tiek apspriestas pēc vecajiem noteikumiem. To apliecina arī *Līguma* 2.4.punkta noteikumi.

Arī *Direktīvas* Pielikuma 1.punta j apakšpunktā noteikts, ka par netaisnīgu uzskatāms tāds līguma noteikums, kas ļauj pārdevējam vai piegādātājam vienpusēji grozīt līguma noteikumus bez līgumā noteikta pamatota iemesla.

PTAC norāda, ka AS „Latvijas Krājbanka” ir tiesīga mainīt patērētājiem piedāvātos līgumu projektus un pakalpojumu cenas, bet atbilstoši iepriekš minētajam nav tiesīga izdarīt grozījumus jau noslēgtā līgumā ar patērētāju (t.sk., arī līgumsoda apmērā).

Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punkta, 6.panta trešās daļas 1. un 12.punkta noteikumiem *PTAC* uzskata *Līguma* 2.3.punkta noteikumu par netaisnīgu. Savukārt saskaņā ar *PTAL* 6.panta astotās daļas noteikumiem šādi līguma noteikumi atzīstami par spēkā neesošiem. Tāpat arī *Līguma projekta* 2.4.punktā būtu izdarāmi grozījumi atbilstoši iepriekš minētajam.

Attiecībā uz *Līguma projekta* 5.5. un 5.6.punkta noteikumiem *PTAC* norāda, ka procentu likmes izmaiņu gadījumā patērētājam jāparedz iespēju atkāpties no līguma. Tas izriet arī no *Direktīvas* pielikuma 1.punkta b apakšpunkta, kas nosaka, ka procentus iespējams izmainīt tad, ja tam ir pamats un patērētājam procentu likmes izmaiņu gadījumā ir jānodrošina tiesības atkāpties no līguma. Vienlaikus *PTAC* norāda, ka AS „Latvijas Krājbanka” *Līguma projekta* 5.5.punktā jānorāda konkrētākus nosacījumus, pēc kuriem varētu tikt mainīta gada procentu likme, kā to paredz *Noteikumu* 11.2.punkts.

Līguma 8.1.punktā noteikts, ka „*Par termiņā neatmaksātu Patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem Procentiem Aizņēmējam jāmaksā līgumsods Līgumā norādītajā apmērā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas.*” *Līgumā* nav noteikts līgumsoda apmērs un līdz ar to nav saprotams, par kāda apmēra līgumsodu tiek runāts *Līguma* 8.1.punktā. *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 6.panta otrās daļas noteikumiem „*līguma noteikumi formulējami vienkāršā un saprotamā valodā. Neskaidri un neprecīzi rakstveida līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam.*” Līdz arī šis *Līguma* noteikums ir tulkojams par labu *Patērētājam*, jo nav skaidrs, kādā apmērā AS „Latvijas Krājbanka” var prasīt līgumsodu, kura apmērs nav skaidri noteikts *Līgumā*, lai arī *Līguma* 8.1.punktā noteikts, ka līgumsods tiek noteikts *Līgumā* noteiktajā apmērā. Šāda rīcība ir uzskatāma par pretrunā esošu ar *Civillikuma* 1.pantā noteikto labas ticības principu.

Attiecībā uz *Līguma projekta* 10.2.1.punkta noteikumu, kas paredz, ka AS „Latvijas Krājbanka” ir tiesīga vienpusēji atkāpties no līguma, ja aizņēmējs nav ievērojis kādu no *Līguma projekta* 9.1.punktā noteiktajām līgumsaistībām, *PTAC* norāda, ka AS „Latvijas Krājbanka” nepieciešams precizēt atkāpšanās tiesību izmantošanas gadījumus, jo *Līguma projekta* 9.1.1. un 9.1.2.punktā paredzētais

pienākumu loks ir ļoti plašs. Līdz ar to tiku izslēgti par līgumsaistību nelabticīgas izmantošanas gadījumi.

Attiecībā uz *Līguma un Līguma projekta* 10.2.punktu *PTAC* norāda, ka no šiem punktiem nav konkrēti saprotams tas, vai AS „Latvijas Krājbanka” var ieturēt līguma laušanas gadījumā no patērētāja arī procentus par laika periodu pēc līguma laušanas dienas vai tikai procentus, kas maksājami par aizdevuma lietošanu līdz līguma laušanas dienai. Līdz ar to *Līguma projekta* 10.2.punkts būtu precizējams, jo saskaņā *Civillikuma* 1753.panta noteikumiem procenti ir atlīdzība par kapitāla lietošanu.

Līguma un Līguma projekta 11.5.punktā noteikts, ka „*Visi strīdi, kas rodas sakarā ar Līgumu un kurus Puses nevar atrisināt sarunu ceļā pēc prasītāja izvēles tiek nodoti izskatīšanai tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu vai Latvijas Komerbanku asociācijas šķīrējtiesā Rīgā, saskaņā ar šķīrējtiesas statūtiem, reglamentu un nolikumu „Par Latvijas Komerbanku asociācijas šķīrējtiesas izdevumiem.” Strīda izskatīšanas valoda – latviešu. Gadījumā, ja strīds tiek izskatīts Latvijas Komerbanku asociācijas šķīrējtiesā, tad šķīrējtiesnešu skaits būs viens, šķīrējtiesnesi izvēlēsies Banka. Strīdu var izskatīt bez Pušu obligātas piedalīšanās šķīrējtiesas procesā, uz iesniegto dokumentu pamata.”*

PTAC norāda, ka, lai arī šajā gadījumā ir formāli novērsta neatbilstība *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punkta noteikumiem, tomēr *PTAC* secina, ka arī konkrētās šķīrējtiesas klauzulas sekas ir identiskas ar šķīrējtiesas klauzulas, kas pieļauj strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā sekām: prasītājs ir pakalpojuma sniedzējs, prasība tiek celta šķīrējtiesā, un patērētājs nevar „izvairīties” no šķīrējtiesas procesa. Tāda klauzulas redakcija teorētiski paredz (bet praksē tā notiek gandrīz katrā gadījumā), ka var tikt aizskartas tieši tās pašas patērētāja intereses, kuras tiek aizskartas klasiskās šķīrējtiesas klauzulas gadījumā. Šādu viedokli apstiprina arī Administratīvā rajona tiesa (Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 12.augusta spriedums lietā Nr. A42241705 (A2417-05/13)), 14.1.punkts) norādot, ka „*patērētāja izvēles brīvība varētu realizēties tikai tādā gadījumā, ja šajās [līguma punktā norādītājās] tiesību sargājošajās iestādēs vērstos pats patērētājs. Savukārt gadījumā, ja pakalpojuma sniedzējs.....strīda risināšanai izvēlētos vērsties šķīrējtiesā, patērētājam būtu bijusi liegta izvēles brīvība strīda risināšanas iestādes izvēlē.*” Turklāt *PTAC* norāda, ka *Līguma* 11.5.punkts paredz to, ka tikai AS „Latvijas Krājbanka” var izvēlēties šķīrējtiesnesi, tādējādi izslēdzot patērētāja tiesības lemt par šķīrējtiesnesi, kas izšķirs konkrēto strīdu. Līdz ar to šādā gadījumā tiek ierobežota nevis AS „Latvijas Krājbanka”, bet gan *Patērētāja* izvēles brīvība. Tādējādi šādi līguma noteikumi nostāda patērētāju savu tiesību realizācijai neizdevīgā stāvoklī un atbilstoši *PTAL* 6.panta trešās daļas 1. un 7.punkta noteikumiem (kontekstā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punkta noteikumiem) uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu un līdz ar to saskaņā ar *PTAL* 6.panta astotās daļas noteikumiem atzīstams par spēkā neesošu.

Līdz ar to *PTAC* aicina AS „Latvijas Krājbanka” līdz 2006.gada 17.jūlijam sniegt informāciju par veiktajām darbībām sakarā ar *Līguma projektā* konstatēto netaisnīgo līguma noteikumu izslēgšanu vai grozīšanu, kā arī neatbilstību *Noteikumu* prasībām novēršanu.

PTAC norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2.punkta noteikumiem patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2.punktu, 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, 6.panta trešās daļas 1., un 7.punktu, piekto, sesto un septīto daļu un pamatojoties uz *PTAL* 25.panta ceturtās daļas 6.punktu un astotās daļas 1.punktu, desmito daļu, *APL* 161.panta pirmo daļu, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

uzdod AS „Latvijas Krājbanka”:

- 1) pārtraukt pildīt šajā administratīvajā aktā konstatētos netaisnīgos *Līguma* 2.3. un 11.5.punktu noteikumus ar *Patērētāju noslēgtajā Līgumā*;
- 2) pārtraukt pildīt identiska satura noteikumus kā *Līguma* 11.5.punkta noteikumu ar citiem patērētājiem noslēgtajos līgumos, identiska satura noteikumus kā *Līguma* 2.3.punkta noteikumu ar patērētājiem noslēgtajos līgumos, kuros nav noteikts līgumsods, kā arī identiska satura noteikumus kā *Līguma* 2.3.punkta noteikumu daļā, kas paredz AS „Latvijas Krājbanka” tiesības grozīt ar patērētājiem noslēgto kreditēšanas līgumu patēriņa kredīta noteikumus, citos līgumos, kas noslēgti ar patērētājiem;
- 3) **mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas** grozīt 11.5.punkta noteikumus patērētājiem piedāvātos līguma projektus;
- 4) sniegt informāciju *PTAC* par administratīvā akta izpildi pirms administratīvā akta nolemjošās daļas 3.punktā noteiktā izpildes termiņa beigām atbilstoši *PTAL* 25.panta desmitās daļas noteikumiem.

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātam, iesniedzot iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu *PTAC*.

Direktore (paraksts)
(zīmogs)

B. Vītoliņa

(...)

IZRAKSTS PAREIZS